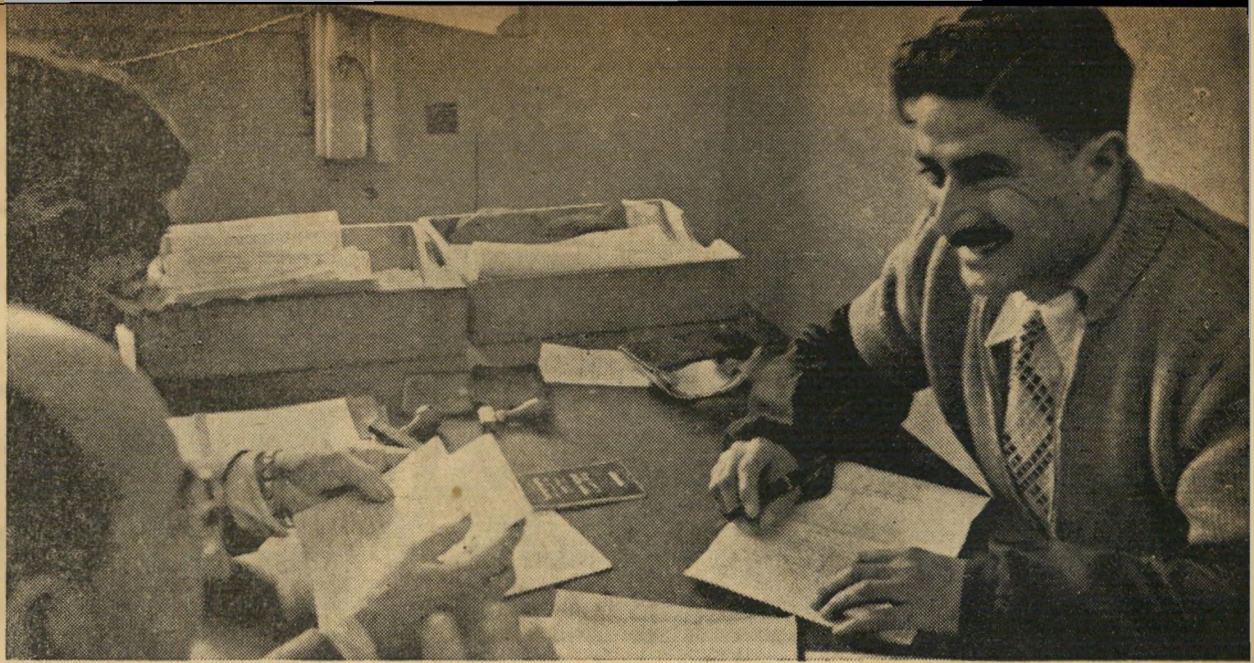

האיש המחייך: שזה הקרב החלוצי של חמדי הוא ליד שולחן-כתיבה, במשרד הפנים. נשקו: חיוך רחב, סבלנות אינסופית. במשך כורת זמנמה, בה הוא מכלכל את אשתו ושני ילדיו (תמונה משמאל), משתדל חמדי לחיות כאדם ישר, שמח בחלקו ומוכן תמיד לשרות.

הסוד: ישראל

שלמה חמדי לוי - סתם פקיד

הגבר מבט באשתו, התנגד בכל תוקף, הוא דרש שיירשם "שער שחור". חמדי הציע: כפשרה, "שער מכסיף". אולם האיש החל צועק, נרגע רק בקושי. בדרך כלל הטיפול שקט יותר, אך על הפקיד להתייחס בהבנה לתקלות הקטנות ולפגמים הקטנים של כל אדם ואדם. מגירה מלאה מכתבי-הערבקה של לקוחות מרוצים מוכיחה כי חמדי הצליח בתפקיד זה. ביתו הקטן של חמדי הוקם ממש במו ידיו, בעזרת ידידיו. אשתו מול ושני ילדיו, דוד ויעל, כבר חיכו לו בחדר העומד חסר חשמל ובולתי-מסוייד זה ארבע שנים. (למי יש 35 לירות לשלם לליד?) חייו הפרטיים של חמדי מצמצמים בפגישה עם חבריו בערבים, לאור מנורת הלוקס, עבודה בגינה, תיקונים קטנים בבית, דאגות לאיזון-התקציב. קולנוע? אולי פעם בשבועיים. התקציב אינו מרשה. מה התקציב? 167 ל"י נקי אחרי 4 שנות חוק, מזה 25 ל"י חובות. כיצד הוא חי? "אתה רואה, לוקחים הלואה פה ושם. העיקר שיש אשראי במכולת. תמיד חייבים שם. אולם איש המכולת הוא בחור הגון. תמיד נותן. יש חברים בעבודה שאין להם מול כזה."

רק ממלא תפקיד

אחרי כמה שעות של שיחה, העזתי לש- אול את השאלה הגדולה: "האם אתה מרוצה כאורח מדינת-ישראל?" "מרוצה ענה בפשטות, בלי לחשוב: "ודאי שאני מבוסס. אני גאה להיות אורח ישראלי. חבל לי רק על העולים שקיבלתי את פניהם בשדה-התעופה בלוד לפני חמש שנים. או נישקו את האדמה מרוב התלהבות. עכשיו הם עומדים להגר. הם אומרים לי: תן לי יום עבודה של ארבע לירות, ואנחנו נשארים פה."

הוא הירר רגע. "כשבאים אנשים במגע עם פקיד ממשלתי ורואים שהוא מתנהג כבן-אדם רגיל, הם מלאים התפעלות על אדיבותו. אבל אין בזה שום דבר מיוחד. אני רק ממלא את תפקידי."

משפטים כמו "אני גאה להיות אורח" ו-"אני רק ממלא את תפקידי" מצלצלים כפראות בעתון ישראלי. אולם בביתו של חמדי יש להם עדיין משמעות עמוקה. חמדי ורבים כמוהו, פקידים-ממשלה וסתם אורחים. החלוצים לאור היום מאחורי שולחנות כתיבה, במשרדים, בבתי-חרושת הם עמוד השדרה של המדינה.

בגישתו האוהדת: הוא קיבל בחיור הם את פניהם של העולים התימנים שהוטטו ב"מרבד הקסמים". דאג שצעדם הראשון על אדמת מולדתם החדשה יהיה מלווה מלה אוהדת. הממונים עליו שמו לב לתכונות אלה. הוא עלה בדרגה, הועבר למחלקת הרכונים.

נגד שערות שיבה

אין זה סיפור מרתק. זהו סיפורו האפור של האורח האלמוני. האורח אשר עסקנים מכריזים עליו שהוא "נושא בעול". הוא עושה זאת מבלי לחשוב על כך פעמיים. חמדי קם בשש בוקר, עומד כרוב האורחים האלמונים בתור לאוטובוס, מגיע לעבודה בשבע וחצי. מאז ועד שלוש וחצי, אחרי-הצהריים, עובד חמדי באופן רצוף בקבלת קהל עבודה הדורשת הרבה טאקט וסבלנות. אמנם, לא תמיד המצב כה קשה כמו במקרה של הגבר בן ה-60 שהופיע בלוחית אשתו בת ה-30. כשרצה חמדי לרשום בדר" כון כי הוא בעל "שערות שיבה", שלח

באמריקה שהפך מיליונר. אולם היתה זאת דרך קשה מאד לחמדי.

פקיד טוב. חייל טוב

כשהחל חמדי לפני 25 שנה, לעבוד ביר- שלים כנער שליח בבנק עליאש, שנוהל על-ידי אחיו של מי שהיה ציר ישראל בלונדון, לא תאר לעצמו שאי-פעם ישמש כמוכיר ומרכז עניני הבנק. אולם כך קרה. חמדי למד לבוא במגע עם קהל. היה זה בית-ספר טוב. הבנק הקטן היה מעוניין בלקוחותיו, ורק אדם שידע לטפל טיפול אוהד בכל אחד ואחד מהם יכול היה להת- זיק במשרה זו. אותה שעה למד גם שפות. עד שהשתלם בעברית, ערבית, אנגלית, צרפתית, כפרדית ואידיש.

עם פרוץ מלחמת-העצמאות התגייס חמדי, השתתף בקרבות ירושלים, פיקד על מחלקה שפרצה לרמת-יחל. הפקיד הטוב הפך לחייל טוב, באותה דרך שקטה וצנועה. עם תום הקרבות עבר לחזית החדשה של המדינה: הטיפול בעולים החדשים. גם שם בלט במהרה

מאת

שלמה

הררי

פגשתי את חמדי במקרה, כשניגשתי למח- לקת העליה של משרד-הפנים כדי לסדר דרכון. התכוננתי להיתקל ב"פקיד ממשלתי". כפי שהוא מצטייר מתוך העתונים: אדם עליון הבו לפונים אליו, נהנה מן החור הארוך ועונה בחוצפה.

לתמהוני פגשתי בשלמה חמדי לוי, בחור תימני בן 35, שקידם את פני בחיור, הס- ביר לי בדיוק מה עלי לעשות. סידר את כל העניין במהירות של מכשף. לא עמדתי בשום תור. הרגשתי, זו הפעם הראשונה, כאורח המקבל שרות מהמדינה, אשר לה הוא משלם מסים.

נער בן 12

איני עתונאי. הדמיון שלי תועה בין מחירי גופות וחשבונות דפוס. אולם כשנשאלתי בישיבת-המערכת מי האדם הישראלי האופייני, לדעתי, ביצבץ בזכרוני אותו פקיד שקט וחייכני. אמרתי: נהגו. כי בחשבון האח- רון, לא טייסים ומפוצצי-סלעים קובעים את דמות המדינה, אלא האדם הפשוט. המרויח את לחמו ביושר, העושה את מלאכתו היומיומית החדגונית באמונה.

חזרתי למשרדו של חמדי. קבוצה של אנשים עצבניים הצטופפה מסביבו. כל אחד מהם היה בטוח כי ענינו מסובך ומיואש. חמדי "חיסל" אותם, כפי ש"חיסל" אותי, בשקט, בחיור, במרץ.

ביקשתי ללוותו הביתה. עד שהגענו לביתו הצנוע בחולון, כבר הצטיירה במוחי דמותי: דמותו של נער יתום תימני, חניך תלמוד- תורה, שכבר בגיל 12 היה נאלץ לפרנס את עצמו, הגיע בעבודה קשה של שנים לדרגה של סגן-מנהל בנק. ואחר-כך למעמד של פקיד ממשלתי בדרגה 10. אולי אין זה עושה רושם כדרכו של נער מוכר-עתונים

בבית: תענוגו העיקרי של שלמה חמדי הוא לטפל בגינה לפני הבית שהקים במו ידיו רה של המדינה.

בחזית: שלמה חמדי עבר משדה הקרב ישר לחזית השניה: קבלת עולים בלוד.